

Факультет інформаційних і прикладних технологій
Кафедра політології та державного управління
СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Прикладний політичний аналіз і прогнозування»

Кількість кредитів ЄКТС	4,5 кредитів ЄКТС
Період викладання	2 семестр
Рівень вищої освіти	Другий
Спеціальність	С7 «Журналістика»
Освітня програма	Політична журналістика
Викладач(і)	Чальцева Олена Михайлівна, д-р політ. наук, проф.,
Профайл викладача(ів)	Олена Михайлівна Чальцева Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Jmk42LIAAAAJ&hl=uk&oi=ao Research Gate: https://www.researchgate.net/profile/Elena-Calceva ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3922-7619 Web of Science Researcher ID: https://www.webofscience.com/wos/author/record/JDD-2787-2023?edit=edit-profile
Доступ до матеріалів курсу	https://teams.microsoft.com
Контактна інформація	o.chaltseva@donnu.edu.ua

Анотація:

Навчальна дисципліна «Прикладний політичний аналіз і політичне прогнозування» – є обов’язковою дисципліною з циклу практико-орієнтованих дисциплін магістерського курсу підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Журналістика» (ОП «Політична журналістика»).

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння основних методів, методик та методологічного інструментарію політичного аналізу, математичного моделювання та політичного прогнозування, формування базових навичок аналітичної, експертної, консалтингової діяльності.

Задачі курсу - навчити здобувачів вищої освіти використовувати концептуальні моделі політики у прикладному аналізі, засвоїти сенс загальних методів і методик політичної аналітики, діагностики, моделювання соціально-політичних процесів та їх прогнозування, проектування, програмування і планування, а також застосування специфічних експертних інструментів для аналізу конкретних проблемних ситуацій.

За результатами вивчення дисципліни слід очікувати такі:

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-05);

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами з інших галузей знань (ЗК-06);

Здатність забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт (ЗК-07);

Фахові компетентності (СК):

Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів (СК-02).

Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування (СК-03).

Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей (СК-04).

Програмні результати навчання (ПРН):

Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та

проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань (ПРН-02)

Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів (ПРН-03)

Організація та оцінювання навчання визначені «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». Форми поточних і підсумкових контролів – розв’язання тестів, кейсів, опитування, прикладні завдання – побудування гіпотез, практичні групові або індивідуальні завдання, воркшопи, творчі завдання – написання есе, презентації тощо.

Організація та оцінювання навчання визначені «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» <https://surl.li/buymft> та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» <https://surl.li/buymft> та «Методичні рекомендації до розробки критеріїв оцінювання типових завдань у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» <https://surl.li/tosaiq>.

Форми поточних і підсумкових контролів – прикладні завдання – спрямовані на Екзамен не є обов'язковою формою підсумкового контролю через можливість здобувачів отримати 100 балів протягом семестру сумарно за всі види навчальної діяльності. За кожен з двох модулів здобувач може отримати 40 балів за 1 модуль, 40 балів за 2 модуль (що є сумою балів, отриманих протягом кожного модулю за кожний вид роботи), 20 балів за іспит/або індивідуальне письмове підсумкове завдання.

Організація навчання за дисципліною відбувається в наступних форматах:

- 1) аудиторні заняття (лекції, практичні заняття);
- 2) самостійна робота здобувача під керівництвом викладача за допомогою платформи

Самостійна робота здобувача під керівництвом викладача, практикуми за темами та контрольні заходи відбуваються за допомогою Teams, <https://dnu.sharepoint.com/portals/fmit/>. Матеріали, система оцінювання, необхідні види робіт, дедлайни представлені на платформах. Підсумкова оцінка складається з суми балів за виконання завдань, які запропоновані в програмі. Повна кількість балів ставиться за умови якісного виконання завдань відповідно вимог. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами навчання складає 100 б.

Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти: Відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (<http://surl.li/bislu>), здобувач має можливість перезарахування результатів неформальної освіти, максимальний обсяг перерахувань в межах дисципліни не більше 70% від кількості годин/кредитів за відповідною дисципліною, отримані результати бути зараховані під час оцінювання знань здобувачів у рамках окремих тем, поточних контролів у межах дисципліни відповідно до компетентностей, та критеріїв оцінювання, зазначених у силабусі. Зарахування результатів неформального навчання, як складової частини поточного або підсумкового контролю за дисципліною, можливе за умов подання здобувачем підтверджуючих документів до кінцевої дати поточного або підсумкового контролю.

Протягом курсу викладач надає очні та онлайн-консультації, здійснює комунікацію зі здобувача через корпоративну пошту Microsoft Outlook, Microsoft Teams,

У якості технічних засобів комунікації використовуються корпоративна пошта Outlook. У окремих випадках можуть використовуватися такі засоби комунікації, як Microsoft Teams. Аудиторні заняття реалізуються відповідно до наступного календарного плану викладання дисципліни, конкретні дати відповідають розкладу занять і графіку навчального процесу:

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Організація навчання та оцінювання (календарно-тематичний план):

Тиждень	Тема	Форма проведення заняття	Завдання для практикумів і СРС	Кількість годин		Мак кількість балів
				Ауд.	СРС	
Змістовний модуль 1 (50 балів) ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ І ПОЛІТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ЯК ПРИКЛАДНА ДИСЦИПЛІНА ТА ЯК НАПРЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ОСНОВНІ МЕТОДИ ТА МЕТОДИКИ ПРИКЛАДНОГО ПОЛІТИЧНОГО АНАЛІЗУ						
1-й тиждень	Еволюція розвитку політичного аналізу як прикладної дисципліни. Прикладні субдисципліни політичної науки: прийняття рішень (policy making), формування й реалізація політичних проєктів (policy management), розв’язання й урегулювання політичних конфліктів, ведення переговорів (conflict management), політичний аналіз (policy analysis).	Лекція. Практикум	Сфери політичного аналізу: polity, politics, policy. Рівні аналізу: Фундаментальний рівень політичного аналізу (аналіз політики як polity – politological analysis). Метаприкладний рівень політичного аналізу (аналіз політики як politics – political analysis). Прикладний політичний аналіз (аналіз політики як policy – policy analysis). Практикум: Формулювання гіпотез у прикладних дослідженнях. СРС: Формулювання генеральної і робочих гіпотез по темі бакалаврського дослідження. Визначення зв’язків і змінних у гіпотезах.	4	5	5
2-й тиждень	Прикладний політичний аналіз (ІПА) як професійна діяльність. Споживачі та виконавці політичного аналізу та прогнозування. Статусно-рольові позиції політичного аналітика.	Практикум	Визначення розбіжностей політичного аналізу та аналізу політики. Споживачі політичного аналізу: безпосередні (замовник, адресат). Опосередковані споживачі: суспільство, ЗМІ. Політичні експерти як продуценти політичного аналізу. Типи продуцентів політичного аналізу. СРС: Класифікація експертних корпорацій.	2	5	5
3-й тиждень	Інформаційне забезпечення політичної аналітики. Джерела інформації.	Лекція. Практикум	Практикум: Світова практика інформаційно-аналітичного забезпечення політичної системи. СРС: Аналіз обраного аналітичного центру, дослідження якого може бути використано в бакалаврській роботі.	4	5	10

Донецький національний університет імені Василя Стуса

4-5й тиждень	Політична діагностика: види і методи	Практикум	Практикум: підготовка до написання аналітичного звіту. Аналіз обраних звітів по проблемам, які досліджують здобувачі. СРС: Звіт про результати оцінювання обраної проблеми	2	5	5
6-й тиждень	Ситуаційний аналіз. Структура, етапи і типи СА. Технологічний алгоритм СА - декомпозиція системи.	Лекція. Практикум	Практикум: Аналіз структури ситуації: дескриптивний аналіз, перспективний аналіз, оцінний аналіз	4	5	5
7-й тиждень	Стратегічна аналітика як напрям політичного аналізу та прогнозування Ланцюгова модель процесу стратегічного планування	Практикум	Матричний підхід до стратегічного аналізу. Матричні технології стратегічного аналізу: SWOT-аналіз; PEST-аналіз; SNW-аналіз. Практикум: Створення ланцюгової моделі	2	5	5
8-й тиждень	Методика SWOT як вид ситуаційного аналізу.	Лекція. Практикум	Практикум: підготовка до SWOT-аналізу. SWOT -аналіз на прикладі конкретного політичного інституту. Аргументовано визначити за матрицею SWOT всі складові	4	5	5
9-й тиждень	Групові методи оцінки політичної ситуації	Практикум	Групові експертні оцінки як напрямок оцінювання процесів політики. Класи групових експертних оцінок: очні, заочні. Практика «брейнстормінгу». «Брейнстормінг» як метод очної експертизи. Етапи «брейнстормінгу». Синектика як метод очної експертизи. Метод Дельфі як метод заочної експертизи. Метод ПАТТЕРН (Planning Assistance Through Technical Relevance Number) як метод заочної експертизи. Етапи методу ПАТТЕРН: написання сценарію, побудова «дерева цілей»; вибір найкращої стратегії. Практикум: Ділова гра.	2	5	10
10-й тиждень		Модульна контрольна робота 1	Практикум:	4		5

Змістовний модуль 2 (50 балів) МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЇХ ПОЛІТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ. (АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОГО РИНКУ. ДИСКУРСИВНІ ПОЛІТИЧНІ ПРАКТИКИ: КОНСТРУЮВАННЯ Й АНАЛІТИКА).						
11-й тиждень	Методики стратегічного моделювання політичного процесу.	Практикум	Стратегічні сценарії. Метод аналізу ієрархічних процесів Т. Сааті. Метод аналізу системної динаміки Дж. Форрестера.	2	5	5
12-й тиждень,	Прикладний дискурс-аналіз (PDA) як методика ППА.	Лекція Практикум	Відтворення прикладного дискурс-аналізу на прикладі відео сюжету прес-конференції.	4	5	10
13-й тиждень,	Когнітивне картування	Практикум	СРС: Створення когнітивної карти	2	5	5
14-15й тиждень,	Прогнозування.	Лекція Практикум	Методичний інструментарій прогнозування.	4	5	5
16-17 -й тиждень,	Презентація аналітичних робіт (SWOT, аналітичний документ, прогнозного сценарію)	Практикум Модульна контрольна робота 2	SWOT /Аналітичний документ, / Прогнозний сценарій	2	5	20
Екзаменаційна сесія	Іспит				15	5
				Екзаменаційний тиждень		20

Самостійна робота здобувача під керівництвом викладача, практикуми за темами та контрольні заходи відбуваються за допомогою Кожне завдання (закладка «завдання») містить: інструкцію до виконання, критерії оцінювання, дедлайн. Курс відкривається для кожного здобувача і містить матеріали, завдання, уточнений календарний план з датами і прозоре накопичування оцінок кожним здобувачем у відкритому доступі (закладка – «оцінки»). Оцінки кожний здобувач може бачити тільки свою оцінку у вкладці «оцінки».

Форми оцінювання результатів навчання:

1. Вхідний, модульні і підсумковий контроль проводяться у вигляді тестових завдань з відкритими і закритими питаннями.
2. Поточний контроль здійснюється у формі:
 - опитування,
 - практикумів
 - розв'язання кейсів,
 - розв'язання практичних завдань та прикладних задач,
 - індивідуальних/самостійних робіт,
 - групових та індивідуальних творчих завдань,
 - презентацій.
3. Іспит передбачений для здобувачів, які не набрали 60 балів протягом семестру чи бажають покращити поточний результат.

Особливості системи оцінювання. Дисципліна «Прикладний політичний аналіз і прогнозування» складається з 2-х змістовних модулів: перші два модулі оцінюються максимально в **80 балів (55б. за перший модуль і 25 б. за 2 модуль).**

У якості підсумкового завдання на вибір здобувач: **іспит або написання та захист підсумкової роботи як альтернатива іспиту (20 балів).** Таким чином, здобувач може отримати **100б.**, не складаючи іспит з дисципліни, а виконуючи системно, вчасно і якісно завдання, що передбачені для отримання необхідних результатів навчання і компетентностей.

Підсумковий бал з дисципліни – це сума балів за перший та другий модуль (80 б.). + підсумкова робота/іспит (20 б.) = **100 б.**

Іспит не є обов'язковою формою контролю через можливість здобувачів отримати 100 балів протягом семестру сумарно за всі види індивідуальних і практичних завдань (включаючи творчі).

Кількість балів, що дорівнює або вище **60 б.**, є підставою для їх зарахування в якості підсумкового контролю з дисципліни. У разі необхідності покращити результат або у разі отримання за результатами роботи протягом семестру менше, ніж 60 б., здобувач складає іспит або презентує підсумкову роботу, що може бути оцінено не більше, ніж у **20 б.** (сумарно до результатів поточного контролю).

Здобувач вважається «атестованим» за результатами змістовного модулю, якщо його бал складає **не менш 40 б.** з 80 б. можливих (перший та другий модуль).

Критерії оцінювання. Для кожного виду завдань здобувач отримує чіткий строк виконання (дедлайн) і критерії.

Загальні критерії оцінювання:

50 – 40 балів	Робота виконана без помилок, з дотриманням вимог і принципів академічної доброчесності; відповідь здобувача аргументована, здобувач демонструє високу ступінь розуміння теми та застосовує аналітичне мислення.
39 – 30 балів	Робота виконана з незначними помилками, але з дотриманням вимог і принципів академічної доброчесності; деякі вимоги до виконання були порушені; здобувач демонструє розуміння теоретичного заздалегідь підготовленого матеріалу.
29 – 20 балів	Робота виконана з помилками, вимоги до виконання були порушені; здобувач демонструє поверхневе розуміння теми, проте принципи академічної доброчесності дотримані.
19 – 10 балів	Робота містить численні помилки, здобувач порушив багато вимог до виконання; здобувач демонструє знання лише в тому матеріалі, який він описує в завданні.
9 – 0 балів	Робота виконана на низькому рівні (або не виконана взагалі), здобувач не дотримався жодної вимоги до виконання; не демонструє розуміння теми.

Система оцінювання результатів навчальних досягнень :

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
0-59	FX	незадовільно	не зараховано

Зарахування результатів навчання, отриманих в неформальній освіті. Відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (<http://surl.li/bislu>), передбачено можливість перезарахування результатів неформальної освіти, максимальний обсяг перерахувань в межах ОК не більше 70% від кількості годин/кредитів за відповідним ОК, отримані результати можуть бути зараховані під час оцінювання знань здобувачів у рамках окремих модулів, тем, поточних контролів у межах ОК відповідно до компетентностей, запланованих результатів навчання та критеріїв оцінювання, зазначених у силабусі.

Зарахування результатів неформального навчання, як складової частини поточного або підсумкового контролю за дисципліною, можливе за умов подання здобувачем підтверджуючих документів до кінцевої дати поточного або підсумкового контролю.

Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі списування у ході лабораторних занять, контрольних роботах, на іспиті. Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання. Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів, та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із визначеними процедурами. Здобувачі мають право оскаржити результати заходів, які передбачені програмою курсу але обов'язково аргументовано, пояснивши, з яким критерієм не погоджуються.

Дотримання норм академічної доброчесності у ЗВО. Оцінка за виконане завдання не зараховується у випадку порушення здобувачем норм академічної доброчесності. Під час поточних та підсумкових контрольних заходів заборонено списувати та використовувати допоміжні інформаційні ресурси, окрім дозволених. Конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем. Необхідно бути взаємно толерантними, поважати думку іншого.

Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- використання нетрадиційних підходів до розв'язання математичних задач, застосовуючи і уже відомі рішення і внесення коригуючих моментів;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методи досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Повне виконання завдання по темі означає виконання усіх завдань, що містяться у календарно-тематичному плані, з аргументацією висловлюваних тез та/або з відповідними посиланнями. Відсутність аргументації зменшує загальну оцінку на 25%. Виконання не усіх завдань з теми зменшує оцінку за тему пропорційно до їх кількості з округленням на користь здобувача. Виконання завдання з порушенням дедлайну без поважних причин зменшує оцінку за тему на 20 %.

Політика щодо пропусків занять

Протягом семестру здобувач може пропустити два заняття і не відпрацьовувати їх, всі інші підлягають відпрацюванню. Якщо Ви пропустили лекцію, маєте самостійно її опрацювати, використовуючи презентацію розміщену на визначеній платформі та чинне законодавство з даної теми, і дати усну відповідь на декілька запитань з теми, пройти тести після теми. Якщо Ви пропустили практичне заняття, то виконуєте практичні завдання, які вирішувалися на парі і завдання для самостійної роботи та надсилаєте на outlook викладачу. Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком, можуть відвідувати пари за вільним графіком, але повністю виконувати обсяг завдань з курсу.

Орієнтовні питання до іспиту.

1. Становлення і розвиток політичного аналізу й політичного прогнозування як прикладної дисципліни.
2. 3 виміри політичний аналізу. Методологія, методи, методика.
3. Прикладний політичний аналіз як професійна діяльність та інформаційно-аналітичний продукт. Замовники та виконавці ППА. Статусно-рольові функції аналітика.
4. Прикладний політичний аналіз інформаційних джерел. Типи джерел.
5. Політична діагностика.
6. Політичне оцінювання: етапи, структура, індикатори.
7. Аналітичний документ.
8. Ситуаційний аналіз (СА): історія формування, сутність, предмет, об'єкт, типи.
9. Технологія СА. Дескриптивний рівень ситуаційної аналітики. Каузальність.
10. Контент-аналіз в дослідженнях політичних ситуацій.
11. Доцільність використання моніторингу в ППА.
12. Когнітивне картування. Побудова когнітивних карт.
13. Групові методики ППА.
14. Політичний дискурс: сутність, типи, рівні. Політичний дискурс як продукт фахової діяльності політичних аналітиків і консультантів.
15. Основні категорії наукового прогнозування.
16. Стратегічна аналітика.
17. Етапи здійснення прогнозів.
18. Прогнозне дерево аналітики.
19. Характеристика методів політичного прогнозування. Прогнозування на основі аналогії.
20. Метод мережевого планування.
21. Метод SWOT-аналізу і можливості його в політичному аналізі.
22. Метод експертних оцінок.
23. Мозковий штурм.
24. Метод Дельфі.

25. Метод сценаріїв (сценаріотехніка).
26. Специфічні методи (екстраполяція, моделювання, експеримент).

Список рекомендованих джерел і літератури:

1. Аблазов І. Аналіз та прогнозування результатів інформаційного впливу на воєнно-політичну ситуацію. Віче. 2007. No 21/22. С.33–34. URL: <http://www.viche.info/journal/725/>
2. Аналітика, експертиза, прогнозування: монографія / Макаренко Є. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. та ін. Київ: Наша культура і наука, 2003. 614 с.
3. Білецький В. С. Аналітичні центри в сучасному світі. Науково-технічна інформація. 2002. No 2. С. 60–63.
4. Бойко-Бойчук Л. Метод матриць: застосування у політичних дослідженнях. Політичний менеджмент. 2008. No 1. С. 165–176.
5. Ващенко К.О. Передумови становлення політичної аналітики і прогнозування// Гілея: науковий вісник. Зб. наук. праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. К.: ВІР УАН, 2011. Випуск 43 (1). С. 470-476.
6. Геополітика: енциклопедія: навч. посіб. За ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра філос. наук, проф. Є. М. Суліми. Рек. МОН. Київ: Знання України, 2013. 919 с.
7. Гондюл В. П. Моделі відображення станів держави при аналізі міжнародних відносин. Науковий вісник дипломатичної Академії України. Випуск 7. Київ, 2002. С. 37–46.
8. Горбатенко В. Аналітично-прогностичні знання та їх роль у суспільно-політичному розвитку. Суспільно-політичні процеси. Науково-популярне видання громадської організації “Академія політичних наук”. Київ, 2017. Випуск 2–3(6-7). С. 13–39.
9. Горбатенко В. Футурологія і політика: монографія. Київ: Академвидав, 2019. 288 с.
10. Кальниш Ю.Г. Суб’єкти політичної аналітики в державному управлінні: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej1/txts/Kalnish.htm>.
11. Келлі К. Невідворотне. 12 технологій, що формують наше майбутнє: пер. з англ. Наталія Валецька. Київ : Наш формат, 2018. 304 с.
12. Лібанова, Елла Марленівна. Оцінка якості життя в Україні на основі суб’єктивних показників добробуту: монографія / Елла Лібанова, Олександр Осауленко, Людмила Черенько. Warsaw: RS Global, 2020. 360 с.
13. Митко А. М. Політична аналітика та прогнозування. Луцьк: Вежа-Друк, 2013. 228 с.
14. Неліпа Д. Застосування технологій кореляційного та регресійного аналізу при здійсненні системного аналізу в політології. Політичний менеджмент. 2011. No 6. С. 43–52.
15. Особливості суспільно-політичної модернізації країн пострадянського простору: монографія / За ред. к. іст. н., доц. А. Г. Бульвінського, ДУ “Ін-т всесвітньої історії НАН України”. Київ: ДУ “Ін-т всесвітньої історії НАН України”, 2017. 288 с.
16. Польовий, М. А. Джерельна база побудови моделі прогнозування потоків міжнародної міграції в першій половині ХХІ ст. Політичне життя. 2018. №3. С. 120-124.
17. Ребкало В. А., Валецький О. Л., Кальниш Ю. Г. Політична аналітика та прогнозування: навч. посіб. Київ : Вид-во УАДУ, 2002. 60 с.
18. Телешун С. О., Баронін А. С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації: курс лекцій / Фонд “Співдружність”. Київ: Вид. Паливода А.В., 2001. 112 с.
19. Palton C. Basic Methods of Policy Analysis and Planning / C. Palton, D. Sawicki. Englewood Cliffs, 1986

Викладач

В. о. завідувача кафедри

Гарант освітньої програми

Олена ЧАЛЬЦЕВА

Наталія СТЕБЛИНА

Наталія СТЕБЛИНА

Прикладний політичний аналіз і політичне прогнозування